

Основною складовою в ідеї сталого розвитку є економічна, тому що від економіки, державних фінансів, застосування інструментів фінансової політики залежить соціальний розвиток та екологічна ситуація країни. Галузь фінансової політики в країні має будуватися на доктрині соціального процвітання та екологічної стабілізації, а принципи та цілі економічного та соціального розвитку повинні бути основою структури ефективної фінансової політики [3,с.53].

Концепцію сталого розвитку, доцільно розуміти не лише в контексті зміни стосунків людини і природи задля розширення можливостей економічного зростання, а як скоординовану глобальну стратегію виживання людства, орієнтовану на збереження і відновлення природних спільнот [4,с.158]. Сталий розвиток це багаторівневе поняття. Його індивідуальний рівень виходить з того, що будь-які зміни довкілля спричинені діяльністю окремої людини. Потрібні радикальні зміни індивідуальної свідомості кожної людини щодо можливих наслідків своєї особистої діяльності. Будь-яка глобальна проблема людства обов'язково має і свій «індивідуальний вимір».

Можемо підвести підсумки, що найважливішою складовою у концепції сталого розвитку є економічна. Тому що, саме від економіки, залучення інструментів фінансової політики залежить ефективність сталого розвитку та стан навколишнього середовища країни. Фінансова сфера в країні має базуватися на умовах соціального процвітання; екологічної стабілізації; контролюванні зовнішнього та внутрішнього боргу, витрат держави. Без цього неможлива ефективна фінансова політика сталого розвитку. Якщо взяти за приклад нашу країну, то проведені в ній реформи вимагають покращення економічної ситуації та відносин суспільства з урядом. Люди повинні довіряти керівництву держави [5,с.146]. Тому стає надзвичайно актуальною гнучкість державної фінансової політики сталого розвитку, щодо зовнішніх чинників та готовність влади трансформувати та підлаштовувати її з огляду на всі події та процеси, що існують в країні.

Отже, сьогодні в Україні потрібно проводити скорочення дефіциту сектору державних фінансів та зменшити зростання державного боргу. Вирішення потребують питання щодо створення сприятливої міжнародної діяльності, розвитку фондового ринку та ринку фінансових послуг, проведення фінансової політики сталого розвитку та зниження темпів зростання державного боргу

Література:

- 1.Бредіхін В. М. Фінансова політика сталого розвитку / В. М. Бредіхін. – Київ: Київський інститут банківської справи, 2017. - С. 1.
2. Унінець-Ходаківська В. П. Сучасна фінансова політика на фінансових ринках / В. П. Унінець-Ходаківська. – Київ: Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, 2013. - С. 177-179
3. Сучасна парадигма фінансової політики України в умовах формування суспільства сталого розвитку / Л. П. Крисоватий, М. П. Амбрик, Є. П. Бадида та ін. – Тернопіль, 2015. - С. 53
4. Financial Report of the United States Government, The Sustainability of Fiscal Policy [Електронний ресурс]. Stevent T.Munuchin –2018. – Режим доступу : [https://www.fiscal.treasury.gov/fsreports/rpt/finrep/fr/17frusg/02142018_FR\(Final\).pdf](https://www.fiscal.treasury.gov/fsreports/rpt/finrep/fr/17frusg/02142018_FR(Final).pdf).
5. Ракул О. Щодо трансформації фінансової політики України відповідно до вимог сьогодення [Електронний ресурс] / Оксана Ракул. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2017/1/28.pdf>.

Тімар І.О.,

канд. соціол. н., науковий співробітник
відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ЗНАННЯ ОБМІННОГО КУРСУ ДОЛАРА США НАСЕЛЕННЯМ УКРАЇНИ⁵

Переважна більшість макроекономічних моделей базується на припущенні, яке скорочено називають FIRE – повній поінформованості та раціональних очікуваннях («full-information rational expectations») індивідів та інших економічних агентів.⁶ Втім дослідження в сфері повідінкової економіки та суміжних галузях показали, що реальність суттєво відхиляється від такого припущення, – навіть у розвинених країнах поінформованість населення наприклад щодо центральних макроекономічних індикаторів є досить слабкою.⁷

Крім внеску у верифікацію макроекономічних теорій, такі дослідження можуть мати й значну практичну цінність, дозволяючи з'ясувати, наскільки населення поінформоване щодо макроекономічних показників в цілому, відповідність між суб'єктивною оцінкою поінформованості і її об'єктивним рівнем, зв'язком між поінформованістю і оцінкою економічної ситуації в країні та економічної політики влади, викривленням інформованості під впливом домінуючих дискурсів ЗМІ, політичних подій (наприклад, передвиборчих кампаній) та орієнтацій, соціально-демографічних та інших характеристик.

В Україні, наскільки відомо, такого типу дослідження до недавнього часу не проводились. Результати, представлені нижче, базуються на даних одного з перших досліджень поінформованості населення України щодо макроекономічних показників. Методологія та інструментарій дослідження були розроблені співробітниками відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ІЕПр НАНУ. Опитування було проведене в грудні 2017 року Центром «Соціальний моніторинг» та Українським інститутом соціальних досліджень імені О. Яременка. Вибіркова сукупність опитування є репрезентативною для дорослого населення України у всіх регіонах України за винятком тимчасово непідконтрольних уряду України територій Автономної республіки Крим, Донецької та Луганської областей. Об'єм вибіркової сукупності склав 2044 особи. В ході опитування населення опитувалось щодо суб'єктивної самооцінки власної поінформованості (з наступною перевіркою об'єктивної поінформованості) щодо п'яти макроекономічних показників: обмінного курсу долара США до гривні; середньої заробітної плати на рівні країни; середньої заробітної плати на рівні області; рівня безробіття; рівня інфляції (за останні 12 місяців).

Згідно з результатами опитування, більше половини (55%) респондентів заявили, що знають значення обмінного курсу долара США. В той же час лише 21% та 20% опитаних заявили, що знають рівень середньої зарплати в області та в країні, а 11% та 9% в – рівні інфляції та безробіття. Рівень об'єктивного знання курсу долара також виявився високим: 96% суб'єктивно поінформованих знають його з точністю від 95-100%. Для порівняння для решти макроекономічних показників: рівень середньої заробітної плати на рівні країни знали з точністю понад 90% близько половини (47%) суб'єктивно поінформованих щодо неї, з точністю нижче 50% знали показники рівня річної інфляції і безробіття 40% і 84% відповідно. Аналіз двовимірних розподілів суб'єктивної поінформованості в розрізі соціально-демографічних характеристик вказує, що в цілому чим респондент економічно активніший, має вищу професійну позицію, рівень освіти, молодший вік, тим він краще суб'єктивно поінформований щодо макроекономічних показників.

⁵ Робота виконана в рамках планової науково-дослідної теми «Формування суб'єктності людського капіталу, як новітня тенденція економічного розвитку» відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

⁶ Coibion and Gorodnichenko (2010).

⁷ Див. Paldam and Nannestad (1999), Special Eurobarometer 323 (2007), Giovannini et al. (2014).

В розподілі відповідей щодо курсу долара США присутні три піки – в значеннях 27,00, 28,00 і 27,5 грн. Всі піки є близькими до реального показника на момент проведення дослідження (27,9 грн.). Очевидно, індивіди прагнуть полегшити запам'ятовування кількісної інформації, «округлюючи» значення до зручніших – наприклад цілого чи 0,5. Крім цього, схоже, населення схильне усвідомлювати зміни кількісних значень економічних показників з відставанням – найбільш розповсюджені значення є не просто «округленими», а «округленими» в протилежний напрямку динаміки зміни значення показника бік.

Висновки.

В цілому можна відзначити, що рівень суб'єктивної та об'єктивної поінформованості населення України є загалом високим, особливо при порівнянні з іншими макроекономічними показниками. Це опосередковано вказує на недовіру до гривні, а значить – недостатньо ефективну роботу Національного банку з підтримки довіри до національної валюти. Також цікаво те, що хоча згідно з даними численних опитувань, зростання цін є однією з найболючіших проблем для українців, це контрастує з низькою суб'єктивною і ще нижчою об'єктивною поінформованістю щодо рівня річної інфляції. Ймовірно, що населення використовує в якості його індикатора-замінника саме бмінний курс долара США.⁸

Література:

1. Coibion O., Gorodnichenko Y. (2010). Information Rigidity and the Expectations Formation Process: A Simple Framework and New Facts. NBER working paper series. Working Paper 16537/ URL: <http://www.nber.org/papers/w16537>.
2. Coibion O., Gorodnichenko Y. (2015). Inflation Expectations In Ukraine: A Long Path To Anchoring? Visnyk of the National Bank of Ukraine, 2015, № 233. - pp. 6-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnbuej_2015_233_3.
3. Paldam M., Nannestad P. (1999). What Do Voters Know about the Economy? A Study of Danish Data, 1990-1993. Institut De Ciencies Politiques, Barcelona. Working Paper No. 172.. URL: <http://www.oecd.org/site/progresskorea/44129683.pdf>.
4. Special Eurobarometer 323: Europeans' knowledge of economic indicators (2007). URL: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S927_72_1_EBS323 (data); http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_special_eco_ind_en.pdf (study report).
5. Giovannini E., Malgarini M., Sonogo R. (2014). What do Italian Consumers Know about economic data? Evidence from the Istat Consumer Survey. Rivista Di Statistica Ufficiale N. 3/2015, pp. 25-47. URL: <https://www.istat.it/it/files/2016/06/What-do-Italian-consumers-know-about-Economic-Data.pdf>.

Устич І.О., Кривич О.О.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри страхування Димніч О.В.*

СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Невід'ємним елементом розвиненої ринкової економіки є страхування, яке забезпечує загальну економічну стабільність, розвиток підприємницької діяльності, ефективний захист добробуту населення, реалізацію державної політики різних напрямів, тощо. У сучасних умовах страховий ринок є стабільним джерелом залучення довгострокових інвестицій, зокрема страхування життя.

Так, страхування життя – це інструмент вирішення суспільних проблем, таких як фінансовий захист від несподіваних подій, накопичення коштів для отримання освіти, створення соціальних пакетів у компаніях для мотивації співробітників, тощо. А також потужне джерело для залучення довгострокових інвестицій, що у сукупності із реалізацією потреб населення забезпечує сталий соціально-економічний розвиток держави.

⁸ О. Коїбон та Ю. Городніченко також прийшли аналогічного висновку (Coibion and Gorodnichenko (2015) – с. 7).